

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.904/2016/5. szám

A Debreceni Ítéltábla a N-né dr. M. V. (címe) pártfogó ügyvéd által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztálya (címe) által képviselt alperes neve (címe) alperessel szemben bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 5.P.21.192/2013/58. szám alatt meghozott ítélete ellen a felperes részéről 62. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja, és mellőzi a felperes kötelezését az alperes perköltségének megfizetésére.

Kötelezi a felperest, hogy térítsen meg az államnak - az illetékes állami adóhatóság részére az abban foglalt módon és határidőn belül - 11 600 (tizenegyezer-hatszáz) Ft le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket.

A felperes pártfogó ügyvédjének a díját az állam viseli.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A Miskolci Városi Bíróság a 10.P.21.967/2006. szám alatt polgári peres eljárást folytatott le a felperes által **T. R.** I. rendű, **T. G.** II. rendű és a Magyar Állam III. rendű alperesekkel szemben eredeti állapot helyreállítása iránt, mely eljárás a 2006. április 28. napján a Miskolci Városi Bíróság hivatalos helyiségében nyilvános panasznapon jegyzőkönyvbe foglalt keresetlevéllel indult. Az eljáró bíró **dr. R. Á.**, volt. Az ügyben első ízben 2006. szeptember 27. napján tartott a bíróság tárgyalást, melyről a 11. sorszám alatti jegyzőkönyv készült. A tárgyaláson a felperes személyesen jelen volt, az alperesek képviselői szabályszerű idézés ellenére nem jelentek meg, az I. és a II. rendű alperesek a 10. sorszámú beadványban magukat előzetesen írásban kimentették.

A 2006. november 15. napján tartott tárgyaláson a 15. sorszámú jegyzőkönyv tanúsága szerint a III. rendű alperes képviseletében nem jelent meg senki, a jegyzőkönyv nem tartalmaz nyilatkozatot permegszüntetésről. A felperes, valamint az I. és a II. rendű alperesek képviselőinek nyilatkozatát követően a bíró erre való figyelmeztetés után a

tárgyalást berekesztette, majd zárt ülésen meghozta és nyilvánosan kihirdette a külön íven szövegezett ítéletet, amellyel a felperes keresetét elutasította.

A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2.Pf.21.667/2007/5. számú 2007. szeptember 18. napján kelt végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, valamint az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. A megyei bíróság a felperes másodfokú perköltségét 8100 Ft-ban, az I. és a II. rendű alperesek ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségét 32 000 Ft-ban állapította meg a fellebbezett pertárgyértéket és a jogi képviselő által kifejtett tevékenységet figyelembe véve, amiből 12 000 Ft a munkadíj, míg készkiadásként a tárgyaláson történt megjelenés kapcsán 20 000 Ft útiköltséget vett figyelembe. A tárgyaláson az I. rendű alperes személyesen jelen volt.

A Miskolci Városi Bíróságon az eljárás a 10.P.23.605/2007. számon folytatódott 2007. október 4. napjától kezdődően. A tárgyalás kitűzésére 2007. október 17. napján került sor 2007. november 7. napi határnappal, amely halasztással végződött. A bíró elrendelte a felperes, illetőleg az I. és a II. rendű alperesek bizonyítási indítványai alapján a **s-i A Kft.**, a m-i Földhivatal, az APEH ... Megyei Regionális Igazgatóság és a **v-i Gyámhatóság** megkeresését.

A III. rendű alperesnek az ismételt felhívásra benyújtott nyilatkozata 2008. február 18. napján érkezett, az eljáró bíró 2008. március 6. napján az ügyet kitűzte 2008. május 19. napjára, mely napon a 23. sorszám alatt ítéletet hozott, amelyben a felperes keresetét elutasította és kötelezte őt, hogy 15 napon belül fizessen meg az I-II. rendű alpereseknek 104 700 Ft perköltséget, továbbá úgy rendelkezett, hogy a felperes a perrel felmerült költségét maga viseli, valamint megállapította, hogy **dr. T. Zs.** párfogú ügyvéd díját az állam viseli. 2008. június 18. napján került leírásra az ítélet hangszalagról, amit másnap postáztak a felek részére.

A 2008. május 19. napján tartott tárgyalásról készült jegyzőkönyv tanúsága szerint a tárgyalást az eljáró bíró 13 órakor kezdte meg, a jegyzőkönyv lezárására pedig 16 órakor került sor. A felperes személyesen volt jelen, valamint **dr. T. Zs.** pártfogó ügyvédje, az I. rendű alperes személyesen, az I. és a II. rendű alperesek képviselőiben **dr. G. L.** ügyvéd, míg a III. rendű alperesért senki. A tárgyaláson többször nyilatkoztak a felek képviselői, sor került **T-né B. M.**, **Sz-né B. É.**, **F. I-né** és **B-né K. E.** tanúk kihallgatására. Miután a felperesi és az I-II. rendű alperesi képviselők egyezően nyilatkoztak arról, hogy további bizonyítási indítványuk nincs, a felperesi képviselő érdemi nyilatkozatot tett, majd az I. és a II. rendű alperesek képviselője tett érdemi nyilatkozatot, amelyet követően a felperes képviselőjének észrevételét jegyzőkönyvezte a bíró. A jegyzőkönyv tanúsága szerint ezt követően a felperes és az I-II. rendű alperesek képviselői nyilatkozták, hogy egyéb előadnivalójuk nincs, majd a bíróság erre való figyelmeztetés után a tárgyalást berekesztette, zárt ülésen meghozta és nyilvánosan kihirdette a külön íven szövegezett ítéletet. A jegyzőkönyv nem tartalmaz a felperes részéről semmilyen megnyilvánulást.

A felperes a 24. sorszám alatt a 2008. május 19. napi tárgyalási jegyzőkönyvet kérte megküldeni és további határidőt biztosítani a jegyzőkönyvre vonatkozó észrevételei megtételére, majd 2008. június 6. napján a 25. sorszám alatt megismételte a kérelmét. A 26. sorszám alatt 2008. június 16. napján ismételten további határidőt kér, hogy a 2008. május 19. napi tárgyalási jegyzőkönyvre észrevételt tegyen, majd 2008. június 30. napján

nyújtotta be a fellebbezését az elsőfokú ítélet ellen két mondatban azzal, hogy az indokolást az ítélet kézbesítése után tudja beadni. A 23. sorszámú jegyzőkönyvhöz csatolt tértivevény tanúsága szerint a felperes az ítéletet 2008. július 14. napján vette át, mely tértivevényen rögzítésre került, hogy 2008. június 30. és július 7. napjain megkísérelték kézbesíteni az ítéletet a felperesnek. Az eljáró bíró 2008. július 11. napján feljegyezte, hogy az ítélet vétive nem érkezett vissza a felperestől, ezért az iratokat nyilvántartásba tette előbb július 18., majd augusztus 25. napjáig. A felperes 29. sorszám alatt 2008. július 29. napján nyújtotta be indokolással és illetékbélyeggel ellátott fellebbezését a pártfogó ügyvédje útján. A 30. sorszámú, 2008. augusztus 12. napján benyújtott kérelmében a felperes - pártfogó ügyvédje útján - a fellebbezés indokolásának kiegészítésére további 30 nap határidőt kért biztosítani az egészségi állapotára hivatkozással, valamint arra tekintettel, hogy jelen ügygel csak pár hete bízták meg és teljes körű áttanulmányozására nem biztosítottak kellő időt a számára.

Az elsőfokú bíróság a 31. sorszám alatti, augusztus 25. napján kelt végzésével a felperest hiánypótlásra hívta fel: arra, hogy 15 napon belül jelölje meg, a fellebbezéssel érintett ítélet megváltoztatását mennyiben kívánja. A felperes pártfogó ügyvédje **Hné dr. Z. B.** részére küldött hiánypótló felhívást a posta 2008. szeptember 22. napján „kétszer nem kereste” jelzéssel küldte vissza (megkísérelték kézbesíteni szeptember 5. és 12. napjain). 2008. szeptember 17. napján érkezett beadványban a felperes bejelentette, hogy a polgári iroda tájékoztatása szerint a bíróság megküldte a végzést a pártfogó ügyvédnek, aki azt nem kapta meg, ezért kérte újból kiküldeni és határidőt biztosítani a kiegészítésre. 2008. október 7. napján érkezett be a felperes fellebbezésének kiegészítése a 34. sorszám alatt. Az eljáró bíró 2008. október 8. napján adott utasítást az iratoknak a megyei bírósághoz való felterjesztésére, mely 2008. október 13. napján érkezett a Miskolci Városi Bíróság irodájába. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2008. november 11. napján meghozott 2.Pf.22.418/2008/4. számú ítéletével helyben hagyta az elsőfokú bíróság ítéletét, amelyben rendelkezett arról, hogy a másodfokú eljárásban felmerült pártfogó ügyvéd munkadíját az állam viseli, egyben kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. és a II. rendű alpereseknek személyenként 9600 Ft másodfokú perköltséget. A peres iratok 2008. november 19. napján érkeztek vissza a Miskolci Városi Bírósághoz.

A felperes 2009. március 11. napján perújítási kérelmet terjesztett elő a jogerős ítélettel szemben, melyet a Miskolci Városi Bíróság a 2009. november 12. napján tartott tárgyaláson az 5.P.20.920/2009/10. számú végzésével, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasított. Kötelezte a perújító felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. és a II. rendű perújított alpereseknek 12 500 Ft perköltséget, és tájékoztatta a perújító felperest, hogy a végzés jogerőre emelkedését követően az illetékbélyegben lerótt 8100 Ft perújítási illetéket az APEH Észak-magyarországi Regionális Igazgatóságától visszaigényelheti. Ezt a végzést a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság a 2010. március 11. napján kelt végzésével helyben hagyta, a perújító felperes kizárását kimondó határozat elleni panaszát elutasította. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága, mint felülbírálati bíróság a Pfv.VI.21.155/2010/2. számú végzésével a perújító felperes felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította 2011. január 18. napján.

A felperes 2009. július 8. napján a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bírósághoz érkezett, és 14.Kpk.21.900/2009. szám alatt lajstromozott keresetlevelében a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Földhivatallal szemben közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt

kezdeményezett eljárást, melyben az alperes 30.048/6/2009. számú végzését kérte felülvizsgálni. A megyei bíróság a 2. sorszám alatt az alperest nyilatkozattételre hívta fel, majd az 5. sorszámú végzéssel a felperes, mint kérelmező felülvizsgálati kérelmét elutasította. Kötelezte a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 7500 Ft eljárási illetéket és a kérelmezettnek 15 napon belül 5000 Ft eljárási költséget. A végzés indokolásában megállapította, hogy a kérelmezett végzése a hatályos jogszabályi előírásoknak megfelelt, a döntése jogszerű, így a kérelmet jogszabálysértés hiányában utasította el. Indokolta, hogy a Pp. 78. §-ának (1) bekezdés alapján kötelezte a kérelmezőt az 1990. évi XCIII. törvény 43. §-ának (7) bekezdése alapján le nem rótt eljárási illeték, valamint a kérelmezett jogi képviselétével kapcsolatban felmerült 32/2003. (VIII. 22.) IM számú rendelet alapján megállapított eljárási költség megfizetésére. Tájékoztatatta arról, hogy a végzés elleni jogorvoslat lehetőségét a 2005. évi XVII. törvény 3. §-ának (3) bekezdése zárja ki. A végzés ellen a kérelmező által előterjesztett felülvizsgálati kérelmet a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága, mint felülvizsgálati bíróság hivatalból elutasította a Kfv.III.37.027/2010/2. számú, 2010. február 2. napján kelt végzésével, mert a Pp. 271. §-a (1) bekezdésének I) pontja szerint a végzés felülvizsgálatát törvény zárja ki.

A felperes a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bírósághoz 2010. január 6. napján érkezett 12.Kpk.20.021/2010. szám alatt lajstromozott beadványában a Megyei Földhivatal által hozott határozat felülvizsgálatát kérte. A 2. sorszámú végzéssel a bíróság felhívta a kérelmezőt vagyoni viszonyainak igazolására. Figyelmeztette, hogy amennyiben a felhívásban foglaltaknak a megadott határidőben nem tesz eleget, a bíróság a teljes személyes költségmentesség engedélyezése iránti kérelmét annak hiányos tartalma szerint fogja elbírálni. Az 5. sorszámú végzéssel a kérelmező részére a teljes személyes költségmentesség engedélyezését megtagadta, és tájékoztatatta arról, hogy a végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye. A Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 9. sorszámú végzéssel a kérelmező 8. sorszámú fellebbezését hivatalból elutasította azzal, hogy a közigazgatási nem peres eljárásban hozott végzés ellen minden jogorvoslat kizárt. A 13. sorszám alatt hozott végzéssel a kérelmező 10. és 11. sorszám alatt benyújtott fellebbezését hivatalból elutasította. A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága, mint felülvizsgálati bíróság a Kfv.IV.37.769/2010/2. sorszámú végzésével a kérelmező felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította.

A felperes keresetében kérte megállapítani, hogy az alperes megsértette a személyiségi jogait, emberi méltóságát, ezért kérte őt kötelezni 100 000 Ft nem vagyoni kártérítés és 20 000 Ft vagyoni kár, valamint annak késedelmi kamatai megfizetésére. A Pp. 2. §-ának (1) bekezdésben foglalt, a per tisztességes lefolytatásához való jog megsértése miatt a Pp. 2. §-ának (3) bekezdése alapján méltányos elégtételt kért, valamint a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése és a 349. §-ának (1) bekezdése alapján a károkozásért kártérítést. Kérte az alperest kötelezni összesen 5280 Ft készkiadás megfizetésére (felmerült postaköltség, nyomtatás, vásárlás, telefonköltség), továbbá teljes személyes költségmentességet és illetékmentességet kért. Hivatkozása szerint a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2.Pf.21.667/2007/5. számú végzése alapján 20 000 Ft útiköltséget kellett fizetnie, azonban és azt nem vizsgálta a bíróság, hogy az I. rendű alperes kapott-e útiköltség-térítést a munkáltatótól. Az eljáró bíró jogsértően, egyoldalúan járt el. Az I. és a II. rendű alperesek jogi képviselőjét tájékoztatva a 2006. november 15. napi tárgyaláson a megszüntetési kérelmükkel kapcsolatban, mondta, hogy a megszüntetési kérelmet muszáj elutasítani a tárgyaláson, amire vonta vissza I. és II. rendű alperesek képviselője a megszüntetés iránti kérelmét, amit nem tartalmaz a jegyzőkönyv. Sérelmezte, hogy nem biztosított időt a

bíróság a 2008. május 19. napi tárgyaláson elhangzott vallomásokra vonatkozó észrevétel és nyilatkozatot tételére, hanem ítéletet hozott. Az eljárás során a személyiségi jogsértés megállapítására vonatkozó kérelmét visszavonta, fenntartotta a per tisztességes lefolytatásához való jog megsértése miatti 100 000 Ft méltányos elégtétel, általános sérelemdíj megfizetése iránti kérelmét. Kérte további 10 000 Ft vagyoni kár megtérítésére kötelezni az alperest, annak 2012. május 30. napjától járó kamatával együtt, mert a alperes neve a 2.Pf.23.242/2010/9. számú végzésében (a Miskolci Városi Bíróság 20.P.20.226/ 2009/23. számú részítélet elleni másodfokú eljárásban) kötelezte perköltség megfizetésére a felperes részére, amiből 10 000 Ft-ot útiköltség címén állapított meg, azonban a felperes nem kért útiköltség címén perköltséget, nem kérte a készkiadásának megtérítését, így a bíróság túlterjeszkedett a kérelmen, megsértve a Pp. 215. §-át. Hivatkozott a BH 2009/15. számú jogesetre, ami alapján a bíróság érdemi munkájának hibájával kapcsolatban felmerült költséget, mint kárt meg kell téríteni Utóbb felemelte keresetét, és kérte az alperest további 15 000 Ft vagyoni kár megfizetésére kötelezni annak 2010. június 2. napjától járó kamataival, amely kár abból származott, hogy a BAZ Megyei Bíróság a 14.Kpk.21.900/2009/5. számú végzésében 7500 Ft illeték megfizetésére kötelezte, valamint a 12.Kpk.20.021/2010/6. számú végzésében is kötelezte további 7500 Ft illeték megfizetésére. A bíróság mulasztása, hogy előzetesen nem tájékoztatta őt arról, hogy illetéket kell fizetnie mindkét eljárásban, elvonta ezzel a döntési jogát a bíróság abban a vonatkozásban, hogy kéri-e az alapul szolgáló földhivatali határozatok felülvizsgálatát, és nem vette figyelembe, hogy a Körzeti Földhivatalnál 2009. december 23. napján benyújtott keresetlevelében hivatkozott arra, hogy tárgyi illetékmentes ügyében adja be a keresetet, ezért a bírósági eljárás illetékmentes az 1990. XCIII. törvény 57. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a felperes keresetének elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság az 58. sorszám alatt meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította, és kötelezte őt, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50 000 Ft perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 36 000 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Határozatának indokolása szerint a felperes az alapvető jogait ért sérelemre hivatkozással kért méltányos elégtételt biztosító kártérítést az alperestől azt állítva, hogy a bíróság a per tisztességes lefolytatásához való, a Pp-ben biztosított jogát elmulasztotta érvényesíteni. A törvényi rendelkezés, melyre a felperes e keresetét alapította, 2003. július 1. napjától lépett hatályba, melyhez képest a felperes a jelen eljárás alapjául szolgáló pert 2006. április 28. napján indította meg a Miskolci Városi Bíróságon P.21.967/2006. szám alatt. A sérelmezett időszakot a megismételt eljárás időtartamában jelölte meg a P.23.605/2007. számú ügyben. Ez az eljárás 2007. október 4. napjától, a megyei bíróság hatályon kívül helyező végzésének a Miskolci Városi Bíróságra történő megérkezésekor, iktatásakor kezdődik és a jogerős ítélet meghozataláig tart. Az alperes elévülésre nem hivatkozott, ezért a bíróság az elévülést hivatalból nem vizsgálhatta.

A bíróságokkal szemben okozott károk megtérítése során a méltányos elégtétel megállapításához a Legfelsőbb Bíróság több eseti döntésben határozta meg a vizsgálandó feltételeket. A per ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jog sérelmére alapított méltányos elégtételt biztosító kártérítési igény elbírálásánál az egész eljárás időtartamát kell vizsgálni annak megítélésakor, hogy sérült-e az ésszerű időn belüli befejezéshez való jog; a kártérítés megállapítását nem zárja ki, ha a jogsérelem a bíróság nevében eljár

személynek közvetlenül nem volt felróható, e szabálytól függetlenül azonban egyéb tények, körülmények bizonyításával a bíróság kimentése sikeres lehet (BDT2008.1811.).

A Pp. 2. §-ában írtakat az eset összes körülményei alapján kell a bíróságnak minősíteni, így figyelembe venni a tényállás kiderítésének és jogi megítélésének nehézségi fokát, a felmerült perjogi problémákat, a bizonyítás terjedelmét, komplexitását, időigényességét, a jogvita elbírálásának egyedi körülményeit, az ügyviteli tevékenységet és a felek magatartását. A per elhúzódásában közreható fél nem hivatkozhat a per ésszerű időn túli befejezése miatti sérelemre. Az, hogy a per elhúzódásában valamelyik peres fél milyen mértékben hatott közre, az általa tanúsított magatartásból állapítja meg a bíróság, például alaptalan kifogásokat tesz a perben, indokolatlanul, bizonyítékkal alá nem támasztott módon ismételten, többszörösen határidő-hosszabbítást kér, ezt a magatartást esetleg folyamatosan tanúsítja az eljárás során, olyan körülményekre hivatkozik, amely a per érdemi elbírálását nem befolyásolja, a bíróság küldeményeit sorozatosan nem veszi át határidőben, csak a posta által a kézbesítés másodszori megtörténtének lejártát követő 5. napon, és más hasonló magatartást tanúsít.

A felperes a bíróság perelhúzó, jogsértő eljárását a P.23.605/2007. számú ügyben sérelmezte, mely a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság 2.Pf.21.667/2007/5. számú végzésével indult 2007. október 4. napján. Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban két tárgyalást tartott, melyből a 3. és 23. sorszám alatti jegyzőkönyvek felvételére került sor, majd a második tárgyaláson 2008. május 19. napján az eljárást ítélettel befejezte, csaknem hét hónap alatt.

A felperes konkrétan nem jelölte meg hiánypótlási felhívás ellenére sem, hogy milyen mulasztást követett el a bíróság, amely az eljárás elhúzódásához vezetett. Nem jelölte meg, hogy mi az a konkrét magatartás az eljáró bíró vagy ügyintéző részéről, vagy mi az a körülmény, amely jogsértő.

Az elsőfokú bíróság a jelen per és a beszerzett perek irataiból azt állapította meg, hogy a felperes általában a határidő utolsó napján veszi át a küldeményeket, és azt követően ismételten határidő-hosszabbításokat kér a hiánypótlás vagy más kötelezettsége teljesítésére. A bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a pert az eljáró bíróságok tisztességes határidőn belül folytatták le. A per időtartamát azok a napok vagy időintervallumok növelték meg, amely időszakokra a felperes határidő-hosszabbítást és ismételten határidő-hosszabbítást kért nyilatkozatainak, észrevételeinek megtételére vagy a felhívott hiányosságok pótlására.

A per ésszerű időn belül befejeződött, ezáltal nem sérült a felperesnek az ésszerű időn belüli befejezéshez való joga. Az alperes az ügyben úgy járt el, ahogy elvárható volt.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik ügyben azt az álláspontot fogadta el, hogy amennyiben az eljáró bíróságok az ésszerű határidőn belüli eljárás súlyos megsértésével, késedelmes intézkedéseikkel, illetve egyéb lényeges eljárási szabályok megsértésével a peres és végrehajtási eljárást jelentősen, több évvel hosszabbítják meg, amelynek során az adós társaságok felszámolás alá kerülnek, miáltal a jogosult követelésének behajtása megghiúsul, megvalósulnak a bírósági jogkörben okozott kár megállapításához szükséges feltételek (BDT2007.1690.). Egy másik eseti döntésben kimondta, miszerint a bíróság elleni kártérítési perben nem vizsgálható az, hogy a bíróság a kártérítési per alapjául

szolgáló korábbi eljárásban a határozat meghozatala során elkövetett eljárási hibát (BDT2006.1495.).

A felperes az igényét a polgári peres eljárás elhúzódására is alapította, amellyel összefüggésben nem eleve kizárt az eljáró bíróság felelősségének megállapítása. Az azonban kétségtelen, hogy a felelősség alapja csak kirívóan súlyos jogértelmezési és jogalkalmazási tévedés lehet. Egységes és következetes a bírói gyakorlat abban, hogy önmagában a bíróság ítéletének megváltoztatása vagy annak hatályon kívül helyezése nem lehet alapja a kártérítésnek, mivel abból még nem következik egyenesen kirívóan súlyos jogértelmezési vagy jogalkalmazási tévedés (BH1982.40.). Egymagában az a körülmény, hogy a bíróság határozata utóbb tévesnek (törvénysértőnek) bizonyult, nem vezethet annak megállapítására, hogy a meghozatalában közreműködő bíró vétkes magatartást tanúsított, így felróhatóság hiányában a kártérítési felelősség sem foghat helyt.

A Pp. 2. §-ának (1) bekezdése két alapelvet hangsúlyoz, egyrészt a bíróság feladatainak tárgyalása során a tisztességes eljárást, valamint a per ésszerű időn belül történő befejezését. Az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az Emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló Rómában, 1950. november 4. napján kelt Egyezménynek a „tisztességes tárgyaláshoz való jogot” deklaráló 6. Cikke 1.) pontjának ide vonatkozó része így szól: „Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja, és hozzon határozatot polgári jogi jogai és kötelezettségei tárgyában.”

Az Európai Emberi Jogi Bíróság számos ítéletben foglalkozott e fogalmak értelmezésével. Az ítéletekből megállapítható, hogy sohasem az eljárás hossza önmagában, hanem az egyes eljárási cselekmények időben való elvégzése, szükségessége dönti el, hogy a per tartama meghaladta-e az ésszerű kereteket és természetesen értékeli a Bíróság a felek magatartását is az eljárás során.

A polgári perrendtartás a felektől és a per más résztvevőitől az idővel való takarékoságot megkívánja, a perelhúzás esetére hátrányos jogkövetkezmény alkalmazását írja elő. A per befejezésének ésszerű időtartama a jogvita tárgyát és természetét, valamint az eljárás lefolytatásának egyedi körülményeit is figyelembe véve határozható meg. Jelentősége van annak, hogy a jogvita egyszerű vagy nehezebb ténybeli és jogi megítélésű, egy vagy több kereseti kérelem, illetőleg viszontkereset, beszámítási kifogás tárgyában kell dönten, továbbá az érdemi döntéshez szükséges bizonyítás terjedelme és időigényessége, a szakértői bizonyítás terjedelme stb. A per szükségszerű időtartamát befolyásolja a bíróság rendes üzemviteléből adódó munkamegosztás és időbeosztás (Csongrád Megyei Polgári-Gazdasági és Közigazgatási Kollégium 4/2003. (XI. 22.) ajánlása). A bírósági peres eljárás ésszerű időtartama tehát a jogvita jellegétől, az eljárásjogi rendelkezések természetétől és a feleknek főként a bizonyítással összefüggő perbeli magatartásától függ. Befolyásolják a bíróságok objektív adottságai, tárgyi-személyi feltételei is. Ez utóbbiak azonban figyelmen kívül maradnak a per ésszerű időtartamának minősítése során, azaz a bíróság leterheltsége, ügyhátraléka nem szolgálhat igazolásul a jogszolgáltatás késedelmességére. Akkor állapítható meg a per elhúzódása a bíróság részéről, ha a konkrét ügyben eljáró bíró részéről mulasztás, felróhatóság állapítható meg. A jelen ügyben ez nem állapítható meg **dr. R. Á.** bíró vonatkozásában. Ellenkezőleg, a bírói intézkedések egymást követő időpontjából megállapítható, hogy amint az irat a bíróhoz

megérkezett, pár napon belül megtette a szükséges, releváns bírói intézkedést és megadta hozzá az utasítást.

A Polgári perrendtartás, mint törvény kizárja annak lehetőségét, hogy a perbeli jogait visszaélészerűen gyakorló fél a mulasztása (illetve adott esetben kifejezetten rosszhiszemű magatartása) ellenére számon kérje a bíróságon az eljárás késedelmes voltát. Az eljárás során a felperes maga is előterjesztett a bírósági eljárás elhúzódása miatt kifogást, azonban azt a megyei bíróság elutasította, mint alaptalant.

A felperes 15 000 Ft kártérítés megfizetésére amiatt kérte kötelezni az alperest, mert két nem peres eljárásban 7500 Ft - 7500 Ft illeték megfizetésére kötelezték őt.

A Kpk.20.021/2009. és a Kpk.21.900/2009. számú ügyekben hozott végzésekben a bíróság megindokolta, hogy miért áll fenn a felperes illetékfizetési kötelezettsége. A felperesnek ezt megelőzően is volt már peres eljárása, így ő ismeretében volt annak, hogy minden bírósági eljárás illetékköteles. A felperes teljes személyes költségmentesség, illetékmentesség, részleges költségmentesség, részleges illetékmentesség iránt folyamatosan terjeszt elő az eljárások során kérelmeket, éppen abból az okból, hogy az illetékfizetési kötelezettség alól is mentesüljön előzetesen és pervesztessége esetére. Azzal, hogy a felperes a kérelmeket előterjesztette, számolnia kellett arra, hogy az eljárásnak - amennyiben kérelmének a bíróság nem ad helyt - illetékvonzata van, és azt a pervesztes fél viseli. Az illetékfizetési kötelezettség a perköltség fogalma alá tartozik.

Nem helytálló e körben a felperes azon hivatkozása, hogy a bíróság „elvette a döntési jogát”. Helytállóan hivatkozott az alperes arra, hogy az Itv. 62. §-a (1) bekezdésének r) pontja értelmében a közigazgatási eljárás során hozott végzés felülvizsgálatára irányuló nemperes eljárásban az illetékfeljegyzési jogi kedvezménye érvényesül, azaz a felek úgy fordulhatnak a bírósághoz, hogy őket előzetes illetékfizetési kötelezettség nem terheli, pervesztesség esetén azonban az illeték megfizetése a pervesztes felet terheli minden esetben a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint.

A felperes 10 000 Ft vagyoni kár igényét arra alapította, hogy a alperes neve a 2.Pf.23.242/2010/9. számú végzésében őt ilyen összegű útiköltség megfizetésére kötelezte az ottani felperes javára, holott ő nem kért útiköltség címén perköltséget, nem kérte készkiadásának megtérítését, így a bíróság túlterjeszkedett a kérelmen, megsértve a Pp. 215. §-át. Hivatkozott a BH2009.15. számú esetre, ami alapján a bíróság érdemi munkájának hibájával kapcsolatban felmerült költséget, mint kárt meg kell téríteni.

A Legfelsőbb Bíróság fentebb hivatkozott iránymutatása szerint a jelen eljárásban nem bírálható felül, hogy a korábbi bíróságok jogerős döntései az anyagi és eljárási szabályoknak megfelelnek-e.

Minderre tekintettel az elsőfokú bíróság a felperes keresetét, mint alaptalant elutasította. A bíróságok mulasztására hivatkozással a Pp. 2. §-ának (3) bekezdése alapján kártérítési igényt nem lehet érvényesíteni, mert nem állnak fenn a kártérítésre kötelezés jogszabályi feltételei: kár (sérelem), jogellenes magatartás, a kettő közötti összefüggés. Az alperes bizonyította a per irataival, hogy felróhatóság nem terheli. A felperes keresetének elutasítása miatt az általa előterjesztett bizonyítási indítványok okafoggyottá váltak.

A felperes a pervesztessége miatt köteles viselni a saját perköltségét (a felmerült készkiadásait, mely a levél, fénymásolás, postaköltséget foglalja magába), továbbá a perben felmerült perköltséget, amely a le nem rótt kereseti illetékből és az alperest megillető perköltségből áll. A törvényszék a perben a felperes részére költség- és illetékmentességet nem engedélyezett, ezért az alperest megillető perköltséget a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése és a Pp. 67. §-ának (2) bekezdése alapján állapította meg figyelembe véve az alperes jogi képviselője által kifejtett érdemi munkát. A felperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. §-a (3) bekezdésének b) pontja értelmében 600 000 Ft meg nem határozható pertárgyérték figyelembevételével 36 000 Ft illeték megfizetésére köteles, figyelemmel az Itv. 42. §-a (1) bekezdésének a) pontjában foglaltakra.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatásával kérte kötelezni az alperest méltányos elégtételt biztosító kártérítés megfizetésére és a vagyoni kára megtérítésére, ezen összegek után az általa megjelölt időre járó kamataival együtt, vagylagosan pedig kérte az ítélet hatályon kívül helyezése mellett az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozathozatalára utasítani. Kérte mellőzni az alperes javára szóló perköltségfizetési kötelezettségét, másodsorban kérte a perköltség összegének csökkentését, harmadsorban pedig ezen rendelkezés hatályon kívül helyezését. Ugyancsak kérte az illeték csökkentését. Kérte az ítélet indokolásának módosítását és kiegészítését, valamint költségei megtérítését, amelynek összegét elsőfokon 1950 Ft-ban, a fellebbezéssel kapcsolatban pedig 850 Ft-ban határozta meg. Állítása szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 3. §-ának (3) bekezdését, mert nem kapott megfelelő tájékoztatást a bizonyítással kapcsolatban, amely tájékoztatásnak az 1/2009. PK vélemény alapján egyedisítettnek, teljeskörűnek és valamennyi elbírálásra kerülő kérelemre kiterjedőnek kell lenni. Az elsőfokú bíróság megsértette továbbá a Pp. 206. §-ának (1), 213. §-ának (1) és 221. §-ának (1) bekezdéseiben foglaltakat. A 100 000 Ft méltányos elégtételt biztosító kártérítést az eljárás tisztességes lefolytatásához való jog megsértése miatt kérte, amelyet az elsőfokú bíróság nem bírált el, mert az ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jog megsértését bírálta el, amire az ő keresete nem irányult. Az eljárás tisztességes lefolytatásához való jogának megsértését abban jelölte meg, hogy a 10.P.23.605/2007. számú ügyben a 2006. november 15. napi tárgyalásról készült jegyzőkönyv nem tartalmazta a bíró tájékoztatását az alperesek megszüntetés iránti kérelmével és annak az alperesek részéről történt visszavonásával kapcsolatban, továbbá a bíróság a 2008. május 19. napján tartott tárgyaláson elhangzott vallomásokra vonatkozó észrevétele és nyilatkozata megtételére nem biztosított határidőt, valamint a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság őt az alperesek kérelmén túlterjeszkedve kötelezte 20 000 Ft útiköltség megfizetésére. Az 5.P.20.920/2009. számú ügyben pedig jogsértés volt, hogy a bíróság a Pp. 3. §-ának (6) bekezdése ellenére nem biztosított arra határidőt, hogy a másik fél beadványára nyilatkozhasson, valamint a Pp. 117. §-át megsértve nem vezette megfelelően a jegyzőkönyvet a 2009. november 12. napján megtartott tárgyaláson. Az 5.P.20.920/2009. számú ügyre vonatkozóan az eljárás tisztességes lefolytatásához való jog megsértését nem bírálta el a bíróság, erre vonatkozóan a jogsértéseket nem tartalmazza az ítélet. Nem hozott határozatot az elsőfokú bíróság a 2.Pf.21.667/2007/5. számú végzéssel okozott 20 000 Ft vagyoni kár és kamata megtérítése iránti keresetről sem. A alperes neve 2.Pf.23.242/2010/9. számú végzésben a jogsértéssel okozott 10 000 Ft kárra vonatkozóan okszerűtlen az elsőfokú bíróság értékelése, mert ekkor is megsértésére került a Pp. 215. §-a, ugyanis ha a fél nem kér készkiadás, akkor azt

jogsértően ítéli meg a bíróság. Ezt a végzést nem is szerezte be az elsőfokú bíróság. A közigazgatási határozatok felülvizsgálata iránti eljárásokkal összefüggésben továbbra is arra hivatkozott, hogy a keresetlevelében utalt a bírósági eljárás illetékmentességére, ezért a bíróság a mulasztása, hogy előzetesen - az elbírálás előtt - őt nem tájékoztatott arról, miszerint ezek az eljárások nem tárgyi illetékmentesek. Sérelmezte, hogy a bizonyítási indítványait azon indokkal utasította el az elsőfokú bíróság, mert a keresetét is elutasította. Az elsőfokú bíróság nem indokolta meg, hogy miért nem vette figyelembe a 2014. augusztus 18. napján csatolt kazettán a felvételrészét. Őt jogsértően kötelezte az elsőfokú bíróság az alperes részére perköltség megfizetésére, mert az alperest nem jogtanácsos képviselte, hanem az OBH-ba beosztott bírót. Az elsőfokú bíróság eltúlzott összegben határozta meg a kereseti illeték összegét is, mert a kártérítés pertárgyértéke után az 15 000 Ft lenne.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és azt kisebb részben alaposnak találta a következők szerint:

Az elsőfokú bíróság a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, amiből az irányadó jogszabályok alkalmazásával megalapozott következtetésre jutott a per főtárgya tekintetében.

Az elsőfokú bíróság a tájékoztatási kötelezettségének több alkalommal is eleget tett (2., 2-I., 8-II., 18., 24., 32.), amely megfelelt a Polgári perrendtartás tájékoztatási kötelezettségre vonatkozó szabályainak alkalmazásával kapcsolatos egyes kérdésekről címmel kiadott 1/2009. (VI. 24.) PK véleményben foglaltaknak, különösen annak 3. és 4. pontjában írtaknak. Ezek szerint a tájékoztatást a bíróságnak a fél részére az eljárás olyan szakaszában kell megadnia, amikor a bizonyítandó tények már ismertek és megállapítható, hogy a fél nincs kellőképpen tisztában bizonyítási kötelezettsége tartalmával. A tájékoztatásnak folyamatosan igazodnia kell a felek per során változó nyilatkozataihoz, követnie kell az esetleges keresetváltoztatásokat, kereset kiterjesztéseket. A tájékoztatásnak az adott tényállításokra vonatkozóan egyediesítettnek és teljeskörűnek, valamennyi elbírálásra kerülő kérelemre kiterjedőnek kell lennie. A tájékoztatási kötelezettség nem teljesíthető csupán a Pp. 3. §-ának (3) bekezdésére és 164. §-ának (1) bekezdésére utaló általános tájékoztatással.

A felperes a tájékoztatási kötelezettség megsértésére vonatkozó hivatkozáson túl nem is jelölt meg semmi olyan konkrét hátrányt, ami őt az állítása szerint nem megfelelő tájékoztatás miatt érte.

A felperes fellebbezéseiben - az ítélet tábla hivatalos tudomása szerint - mintegy panelszerűen sérelmezi a bíróság okszerűtlen értékelését, s azt, hogy egyes iratokat, bizonyítékokat, tényeket tévesen, másokat egyáltalán nem értékelt, téves jogi állásponton alapul az ítélet, nem vizsgálta ki az ügyet, azonban ezen kifogásait alapvetően általános jelleggel fogalmazza meg anélkül, hogy azokat alátámasztó konkrét állításokat tenne. Konkrét állítás hiányában azonban ezek a kifogások alaptalanok. A felperes állításával ellentétben nem valósult meg a „megalapozatlan következtetések levonása miatt” a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében írtak sérelme, ahogy a Pp. 221. §-a (1) bekezdésének

sérelme sem. Így az elsőfokú bíróság megfelelő indokát adta a Pp. 221. §-ának (1) bekezdésében írt kötelezettségének megfelelően annak, hogy miért mellőzte a felperes által kért bizonyítást.

Az elsőfokú bíróság ítélete a Pp. 213. §-ának (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a felperes valamennyi kereseti kérelmére kiterjedt, s a felperes keresetét teljes egészében elutasította. Ennek megfelelően értelemszerűen elbírálásra került a 100 000 Ft nem vagyoni kártérítés, mint méltányos elégtétel biztosító kártérítés iránti igény is.

Kétségtelen, hogy a felperes keresete alapjaként nem hivatkozott a per ésszerű időn belül történő befejezésének követelményére, illetőleg ennek megsértésére, így az elsőfokú bíróságnak az ezzel kapcsolatos indokolása inadekvát volt, ám ennek ellenére megállapítható, hogy a felperesnek a 100 000 Ft méltányos elégtételt biztosító kártérítés megfizetésére irányuló kereseti kérelme elbírálásra - elutasításra - került.

Ennek indokolását kiegészíti az ítéletábra mindenekelőtt a Pp. 2. §-ának (1) bekezdéséhez fűzött, a per tisztességes lefolytatásához való jog sérelmével kapcsolatos magyarázattal:

„Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog lényegéről kialakított álláspontját elvi jelentőséggel a 6/1998. (III. 11.) AB határozatban foglalta össze. Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban megállapította, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt szabály értelmezésekor - az Alkotmánnyal fennálló tartalmi és kontextuális egyezés okán - a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi alkotmánybírósági gyakorlatát figyelembe veendőnek tekinti.

Az Alkotmánybíróság legutóbbi joggyakorlata éppúgy megerősíti, mint a 90-es években hozott döntései, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének értelmezésével nevesíthetők a tisztességes eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő ún. részjogosítványok. Ezek különösen: a bírósághoz fordulás joga, a tárgyalás tisztességessége, a tárgyalás nyilvánosságának és a bírói döntés nyilvános kihirdetésének a követelménye, törvény által létrehozott bíróság, a bírói függetlenség és pártatlanság kívánalma, továbbá az ésszerű időn belüli elbírálás. A szabály de facto nem rögzíti, de az Alkotmánybíróság értelmezése szerint része a tisztességes eljárásnak az is, hogy az eljárásban biztosítva legyen a fegyverek egyenlősége. [8/2015. (IV. 17.) AB határozat]

A bírósági úthoz, a bíróság általi döntéshez való jognak szerves része az eljárás minősége: ez adja a bírósághoz fordulás értelmét. [35/2002. (VII. 19.) AB határozat] Az Alkotmánybíróság 1074/B/1994. AB határozata kifejezetten felhívta a figyelmet a következőkre: az Alkotmány 57. § (1) bekezdéséből az államnak nemcsak az a kötelezettsége folyik, hogy bírói utat biztosítson a személyek polgári jogi jogvitái esetére, hanem az is, hogy a bírósághoz fordulást valóságosan lehetővé tegye. Az AB határozat pedig arra a követelményre is rámutatott, hogy a fair eljárásnak lehetővé kell tennie a jogszerűség érdemi érvényesülését, a hatékony jogvédelem alkalmazását. (1074/B/1994. AB határozat)

Az Alaptörvénynek XXVIII. cikk (1) bekezdése egyrészt magában foglalja - általában véve - a bírósághoz fordulás jogát, másrészt eljárási garanciákat követel meg. A bírósághoz fordulás joga azt a kötelezettséget rója az államra, hogy a polgári jogi, munkajogi jogok és kötelezettségek (jogviták) elbírálására bírói utat biztosítson. A bírósághoz fordulás joga -

figyelemmel az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésére - nem jelent korlátozhatatlan alanyi jogot a perindításra. Azonban - szintén az Alaptörvény I. cik(3) bekezdése alapján - a korlátozás nem érintheti az alapvető jog lényeges tartalmát, a korlátozásra egy másik alapvető jog vagy alkotmányos érték védelméhez feltétlenül szükséges mértékben és az elérni kívánt céllal arányosan kerülhet csak sor. [36/2014. (XII. 19.) AB határozat]

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljárás tekintetében az Alkotmánybíróság már a 90-es években megállapította, hogy az olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni, magában foglalja a bírósággal és az eljárással szemben megkövetelt tulajdonságokat, és egyben biztosítja az alkotmányos eljárási garanciák teljesedését [6/1998. (III. 11.) AB határozat]. A tisztességes eljárás kereteit garanciák sokasága tölti ki, fogalma nem képez zárt rendszert, a számos részjogosítványból álló jognak a bírósági eljárás egészét áthatóan kell érvényesülnie. A bíróságnak esetlegesen még egy döntés lényegére kiható jogi tévedése sem jelenti feltétlenül és egyúttal azt, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog sérült [3005/2014. (I. 31.) AB végzés]. Nem sérül a tisztességes eljáráshoz való jog akár olyan esetekben sem, amikor a bíróság a tisztességes eljárás követelményeinek eleget téve helytelen következtetésekre jut döntésében. [3112/2015. (VI. 23.) AB határozat]

A tisztességes eljáráshoz fűződő jog körébe tartozik a hatékony bírói jogvédelem követelménye, amely szerint a jogi szabályozással szemben alkotmányos igény, hogy a perbe vitt jogokról a bíróság érdemben dönthessen. Önmagában a bírói út igénybevételének formális biztosítása ugyanis nem elegendő az eljárási garanciák teljesedéséhez, hiszen az alkotmányos szabályban előírt garanciák éppen azt a célt szolgálják, hogy azok megtartásával a bíróság a véglegesség igényével hozhasson érdemi döntést. A tisztességes eljárás követelménye tehát magában foglalja a hatékony bírói jogvédelem igényét is. A tisztességes eljárás alkotmányos követelményrendszerét kielégítő hatékony bírói jogvédelem pedig attól függ, hogy az eljárási szabályok értelmében a bíróság mit vizsgálhat felül. [8/2011. (II. 18.) AB határozat]

A 15/2002. (III. 29.) AB határozatban az Alkotmánybíróság összefoglalta a tisztességes eljárás (fair trial) követelményeivel, továbbá az irányadó nemzetközi szabályozással összefüggő gyakorlatot. A 6/1998. (III. 11.) AB határozattal elbírált ügy kapcsán megállapította, hogy az Alkotmány 57. § (1) bekezdése - figyelemmel az 1976. évi 8. törvényerejű rendelettel kihirdetett Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya 14. cikk 1. pontjának, továbbá az 1993. évi XXXI. törvénnyel kihirdetett, az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló Egyezmény 6. cikk 1. pontjának értelmezésére is - a tárgyaláshoz való jognál szélesebb alkotmányos követelményeket állít. A tisztességes eljárás (fair trial) követelménye nem egyszerűen egy a bíróságnak és az eljárásnak itt megkövetelt tulajdonságai közül (ti. mint igazságos tárgyalás), hanem az idézett alkotmányi rendelkezésben foglalt követelményeken túl az 57. § többi garanciájának teljesedését is átfogja. Sőt, az Egyezségokmánynak és az Emberi Jogok Európai Egyezményének garanciákat tartalmazó cikkei általában elfogadott értelmezése szerint a fair trial olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Az Egyezmény 6. cikk 1. bekezdése írja elő - többek között - a tisztességes tárgyalás követelményét a polgári jogi jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatban. Az Európai Emberi Jogi Bíróság következetes gyakorlatából is kitűnően a fegyverek egyenlősége elvének a polgári perekben is érvényesülnie kell."

A fentebb írtakból következően önmagában a jegyzőkönyv esetleges nem megfelelő vezetése nem jelenti a per tisztességes lefolytatásához való jog sérelmét.

A felperes az 5.P.21.192/2013/29. szám alatt csatolt egy hangkazettát, amelyen állítása szerint a 2006. november 15. napi tárgyalás hanganyaga található, ám egyúttal kijelentette: nem járul hozzá, hogy a felvételt vagy annak tartalmát másnak tudomására hozza a bíróság, ezért maga a felperes volt az, aki kizárta a hangfelvétel bizonyítékként történő felhasználását. Ezen túlmenően a felperes nem jelölte meg, általa állított valósága esetén mennyiben sérti a per tisztességes lefolytatásához való jogát az a körülmény, hogy az eljáró bíróság az alperesek kérelme ellenére nem szüntette meg a pert, hanem érdemben tárgyalta a keresetet, ami a felperes nyilvánvaló célja volt.

A felperes a 37. sorszám alatti iratában nyilatkozott arról, hogy a 2009. november 12. napján megtartott tárgyaláson sem került megfelelően vezetésre a jegyzőkönyv, ezzel az eljáró bíróság megsértette a Pp. 117. §-ában írtakat. Egyúttal jelezte, hogy ezzel összefüggésben a részletezést csak később tudja megtenni. A felperes azonban a vállalásával ellentétben a későbbiekben sem jelölte meg, hogy pontosan mit kifogásol az adott jegyzőkönyvvezéssel összefüggésben, és miben állítja a tisztességes eljáráshoz való joga megsértését. Ez a hiányosság nem volt pótolható azzal, hogy a felperes **dr. J. P.** bírót kihallgatását kérte, ahhoz ugyanis szükséges lett volna az igényét megalapozó tényelőadáson túlmenően azt is megjelölnie, hogy az eljáró bírót mely tények vonatkozásában kéri tanúként kihallgatni.

A 10.P.23.605/2007. szám alatti ügyben a 2008. május 19. napján megtartott tárgyaláson a tárgyalás berekesztését megelőzően sem a felperes, sem a jogi képviselője nem jelezte, hogy további határidőre lenne szükségük a tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomására vonatkozó észrevétel megtétele érdekében; erre vonatkozó kérelmét a felperes csak a tárgyalást - s egyúttal az ítélet meghozatalát - követően terjesztette elő, s ismételte meg a későbbiekben, majd a fellebbezését anélkül nyújtotta be, hogy a korábban jelzett észrevételeit, nyilatkozatait megtette volna. Egyrészt az események kronológiája miatt nem kifogásolható, hogy a bíróság a tárgyalást berekesztette és ítéletet hozott, mert a felperes csak később jelezte, hogy a jegyzőkönyvben foglaltakra (amelynek tartalmát a kérelme előterjesztésekor még nem is ismerte) észrevételt kíván tenni, másrészt erre végül nem is került sor, azaz az ítélet észrevételei bevétele nélküli meghozatala nem más, mint általánosságban mozgó üres kifogás. Ugyanez mondható el az 5.P.20.920/2009. számú ügyre vonatkozóan előadott azon jogsértéssel összefüggésben, hogy a bíróság a Pp. 3. §-ának (6) bekezdése ellenére nem biztosított határidőt az ellenérdekű fél beadványára vonatkozó nyilatkozata megtételére.

Az alperest a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálatával összefüggésben nem terhelte előzetes tájékoztatási kötelezettség arra vonatkozóan, hogy a felperes által a kérelemben jelzett tárgyi illetékmentesség nem áll fenn. Tekintettel arra, hogy azok az eljárások a tárgyi illetékfeljegyzési jog kedvezményében részesültek az Itv. 62. §-a (1) bekezdésének r) pontja alapján, aminek következtében az eljárási illetéket a félnek előzetesen megfizetnie nem kellett, nem kifogásolható az eljáró bíróság részéről, hogy annak tárgyában kizárólag az eljárás végén, az azt befejező határozatában rendelkezett. A bíróságot nem terheli olyan tájékoztatási kötelezettség, hogy az eljárást kezdeményező felet figyelmeztesse: amennyiben a kérelme alaptalannak bizonyul, akkor az eljárás

illetékét viselnie kell. Ugyancsak nem volt olyan kötelezettsége, hogy a kérelemben foglalt egyes hivatkozások esetleges alaptalanságáról és annak következményeiről a felet tájékoztassa. Egyedül akkor kellett volna intézkednie az eljáró bíróságoknak, ha az eljárás nem lett volna tárgyi illetékfeljegyzési jogos, és ebben az esetben sem a felperest kellett volna a tévedésére figyelmeztetni, hanem őt az eljárási illeték megfizetésére felhívni.

A felperes azon hivatkozása, hogy a Pp. 2. §-ának (3) bekezdése szerinti méltányos elégtételt biztosító kártérítés megítéléséhez nem szükséges a jogsértésen túl a kár összegét bizonyítani, nem jelent egyben felmentést a kártérítési felelősség megállapításához szükséges további konjunktív feltételek megléte, illetőleg azok bizonyítása alól.

A bírósággal szembeni kártérítési per a korábbi eljárás további jogorvoslati fórumaként nem szolgálhat. Mivel jelen ügyben a bírósági jogkörben okozott kár miatti felelősség megállapításához szükséges kirívóan súlyos jogsértés, illetőleg mulasztás nem volt megállapítható, ezért helytállóan jutott arra következtetésre az elsőfokú bíróság, hogy nincs alap az alperes kártérítési felelősségének megállapításához; nem csupán a fentebb írtak kapcsán, hanem a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság előtt folyamatban volt 2.Pf.21.667/2007. és 2.Pf.23.242/2010. számú eljárásaival összefüggésben érvényesített 20 000 Ft, illetőleg 10 000 Ft perköltséggel kapcsolatban.

A felperes a 2014. január 31. napján keltezett beadványában kérte a személyiségi jogainak, az emberi méltósága megsértésének megállapítását, amely esetben a pertárgy értékeként az Itv. 39. §-a (3) bekezdésének b) pontja értelmében 600 000 Ft-ot kell figyelembe venni, s ennek alapján a kereseti illeték összege 36 000 Ft az Itv. 42. §-a (1) bekezdésének a) pontja alapján, nem pedig a felperes által állított 15 000 Ft. A pertárgy értéke ekkor ugyanis rögzült, s annak ellenére ezt kellett figyelembe venni, hogy a felperes a 16. sorszám alatti beadványában már nem tartotta fenn a megállapítás iránti kérelmét.

Ugyanakkor megalapozottan hivatkozott arra a felperes, hogy az alperest nem jogtanácsos képviselte, hanem az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviseleti Osztálya részéről **dr. S. P-né** OBH-ba beosztott bíró járt el, ezáltal nem alkalmazható a Pp. 67. §-ának (2) bekezdése és ennek alapján a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet, így az alperes részére a képviseletével összefüggő munkadíj nem állapítható meg, míg az oldalán készkiadás nem merült fel.

A leírtakra figyelemmel az ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján részben megváltoztatta, és mellőzte a felperes perköltségfizetési kötelezettségét az alperes javára, egyebekben az ítéletet helybenhagyta.

A felperes a per főtárgya tekintetében pervesztes lett, ám az alperesnek költsége nem merült fel, ezért ennek kérdésében határozni nem kellett. A felperest képviselő pártfogó ügyvéd díjának viseléséről az ítéletábra a felperes pervesztességére tekintettel rendelkezett a Pp. 87. §-ának (2) bekezdése szerint, azt az állam viseli a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény 11/A. §-ának (2) bekezdése értelmében. Az eljárás tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta folytán le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket a pervesztes felperes az Itv. 74. §-ának (3) bekezdése értelmében alkalmazandó, a költségmentesség bírósági eljárásban való alkalmazásáról szóló 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése alapján köteles az államnak megfizetni.

Debrecen, 2017. március 7.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, Dr. Pribula László sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.I.20.905/2016/6. szám

A Debreceni Ítéltábla a N-né dr. M. V. (címe) pártfogó ügyvéd által képviselt felperes neve (címe) felperesnek, az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviselési Osztálya (címe) által képviselt alperes neve (címe) alperessel szemben bírósági jogkörben okozott kár megtérítése iránt indított perében a Nyíregyházi Törvényszék 5.P.21.192/2013/68. szám alatt meghozott kiegészítő és kijavító ítélete ellen a felperes részéről 71. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

végzést:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság kiegészítő és kijavító ítéletét - a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül - hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítja.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A felperes keresetében kérte megállapítani, hogy az alperes megsértette a személyiségi jogait, emberi méltóságát, ezért kérte őt kötelezni 100 000 Ft nem vagyoni kártérítés és 20 000 Ft vagyoni kár, valamint annak késedelmi kamatai megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság az 58. sorszám alatt meghozott ítéletében a felperes keresetét elutasította, és kötelezte őt, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50 000 Ft perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 36 000 Ft le nem rótt kereseti illetéket.

Az elsőfokú bíróság a 68. sorszám alatt tárgyaláson kívül kiegészítő és kijavító ítéletet hozott, mely szerint *„a felek közötti jogvitában 58. sorszám alatt meghozott nem jogerős ítéletének a 11. oldal 2. bekezdését az alábbi új bekezdéssel egészíti ki:*

Magyarország Alaptörvényének 28. Cikke hivatkozik (2011. április 25.) a Pp. 2. § (1) bekezdésében foglalt három fontos igazságszolgáltatási alapelvre,

- a felek joga a jogviták elbírálásához (bírószághoz fordulás joga),
- a tisztességes eljáráshoz és
- a jogviták ésszerű időn belül történő befejezéséhez.

Az Alaptörvény 28. Cikke úgy rendelkezik, hogy a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő, erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

A polgári perrendtartásban a fél jogának érvényesítését, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez az 1990. évi CX. törvény vezette be oly módon, hogy azok érvényesítését a jogalkotó a bíróság feladatává tette. Ez azt jelenti, hogy az 1990. évben bevezetett szabályok már nemcsak a felektől és más perbeli személyektől várják el azt, hogy tartózkodjanak a peres eljárás tisztességtelen akadályozásától, hanem a bírósággal szemben is követelményként fogalmazzák meg, hogy gondoskodjon a per ésszerű időn belül befejezéséről.

Az egyezmény betartása felett őrködő Nemzetközi Bírói Fórum, az Emberi Jogok Európai Bírósága különösen nagy figyelmet fordít a perek ésszerű időn belül történő befejezésére. Az ítélezési gyakorlat fontos sajátossága, hogy nem az adott ország igazságszolgáltatását, az adott időszakban jellemző átlagos pertartamot, hanem a panaszos konkrét ügyének időigényét veszik figyelembe, ezen belül is vizsgálva a per egyes szakaszainak eljárási fázisainak időtartamát, illetőleg azt, hogy a bíróság mindent megtett-e annak érdekében, hogy az eljárás folyamatosságát biztosítsa és a jogvita elbírálására minél előbb kerüljön sor."

Az ítélet indokolásának 11. oldal utolsó előtti bekezdését a törvényszék az alábbiakkal egészíti ki:

A Miskolci Városi Bíróság előtt az 5.P.20.920/2009. számú ügy 2009. év március 17. napján indult. Március 28. napján **dr. J. P.** eljáró bíró által hangszalagra diktált 2. sorszámú hiánypótló végzés már leírásra került. A per első tárgyalásán 2009. november 12. napján az eljárás befejeződött, a felperes perújítási kérelmét, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant hivatalból elutasító végzést a bíróság meghozta.

A felperes a 16. sorszámú, 2014. április 11. napján kelt beadványában arra hivatkozott, hogy a 2014. január 31-i és a 2014. március 11-i beadványa tartalmazza, hogy a Pp. 2. § (1) és (3) bekezdésre hivatkozva a per tisztességes lefolytatásához való jog megsértése miatt kér 100 000 Ft méltányos elégtételt. Azonban a három beadványból egyik sem jelöli meg a kijavítási kérelemben hivatkozott 5.P.20.920/2009. számú ügyre vonatkoztatva e kérelmet. Ezen ügy megjelölését nem tartalmazza a 22. sorszámú, 2014. május 28. napján érkezett beadványa, sem a 27. sorszámú beadvány.

A 37. számú beadványban az 5.P.20.920/2009/10. számú eljárásban jelölte meg a jogsértő eljárást, kérte a korábban megjelölt 100 000 Ft méltányos elégtételt biztosító kártérítést azzal, hogy a bíró megsértette a Pp. 3. § (6) bekezdését, nem adott határidőt, hogy a másik fél beadványára nyilatkozhasson. Nem megfelelően vezette a jegyzőkönyvet a

2009. november 12-i tárgyaláson. Hivatkozott arra, hogy később megadja az indokolást, az 57. sorszám alatt megismételte kérelmét.

Az 5.P.20.920/2009/10. számú jegyzőkönyvhöz csatolásra került a felperes 10/F/1. számú beadványa, melyben kérte a tárgyalás megtartását „ha nem vagyok jelen”. A felperes a tárgyaláson személyesen jelen volt, a tárgyalás vezetéssel kapcsolatos kifogásait a tárgyaláson megtehetette volna, de a tárgyalást követően 15 napon belül kérhette volna a jegyzőkönyv kijavítását vagy kiegészítését. Sem az eljárás tisztességes lefolytatásához való jogának megsértése, sem a kijavítás vagy kiegészítés iránti kérelemmel nem élt. A tárgyalást követően előterjesztette a jegyzőkönyvvel kapcsolatos kifogásait 2010. január 8-i érkezéssel, melyet az eljáró bíró kiadott észrevételezésre az ellenérdekű feleknek 2010. január 13. napján, majd a fellebbezés folytán az iratok a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bírósághoz kerültek felterjesztésre.

A törvényszék megállapította, hogy az eljáró bíró az Alaptörvény 28. Cikkének szellemében a Polgári perrendtartás szabályait betartva, tisztességesen járt el, ezért a felperes keresetét az 5.P.20.920/2009. számú ügyre vonatkoztatott 100.000 Ft méltányos kártérítésre vonatkozóan elutasította.

A törvényszék az 58. sorszámú ítélet 8. bekezdés 8. oldal indokolását a 4. bekezdés után az alábbi bekezdéssel egészíti ki:

A törvényszék elutasította a felperes 20 000 Ft kártérítés megfizetésére irányuló igényét, mely kár a felperes hivatkozása szerint az által merült fel, hogy a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2.Pf.21.667/2007/5. sorszámú végzésével okozott.

A Miskolci Városi Bíróság előtt folyamatban volt 2006. november 15. napján kelt 10.P.21.967/2006/15. sorszámú ítélet ellen a felperes részéről 16. és 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán hozta meg a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság a 2.Pf.21.667/2007/5. sorszámú - a felperes által hivatkozott - végzést. E végzéssel az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére az elsőfokú bíróságnak a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára került sor. A megyei bíróság a felperes másodfokú perköltségét 8100 Ft-ban, az I. és II. rendű alperesek másodfokú perköltségét 32 000 Ft-ban állapította meg. A végzés fejrészből kitűnően az I. és II. rendű alperesek budapesti lakosok, az I. rendű alperes és a budapesti lakosú jogi képviselője a tárgyaláson jelen volt - az 5. sorszámú jegyzőkönyv adatai szerint -, és a végzés indokolásában a másodfokú bíróság megállapította, hogy az I. és II. rendű alperes oldalán másodfokú perköltségként az ügyvédi munkadíj jelentkezett. Ennek összegét a megyei bíróság a fellebbezett pertárgyérték, valamint a jogi képviselő által kifejtett tevékenységet figyelembe véve 12 000 Ft-ban állapította meg, készkiadásként a tárgyaláson történt megjelenés kapcsán 20 000 Ft útiköltséget vett figyelembe.

A perköltség megállapításánál amennyiben az ügyfél a tárgyaláson megjelenik, az útiköltséget saját maga viseli. Köztudott, hogy ahhoz egyetlen munkáltató sem ad hozzájárulást, és nem fizeti ki az útiköltséget alkalmazottja peres ügyeiben való részvétel, utazás miatt. Ezért a bíróság a jelen eljárásban nem kereste meg a Egyetemet, hogy útiköltség-térítést fizetett-e az alperesnek vagy jogi képviselőjének. A pernyertességéhez vagy pervesztességéhez igazodóan rendelkezik a bíróság arról, hogy ezt a felmerült költséget a továbbiakban is az a fél viseli, akinél az felmerült, vagy az ellenérdekű fél.

A törvényszék megállapította, hogy a jelen perben nincs jogszabályi lehetőség a másodfokú bíróság döntésének felülvizsgálatára, ugyanakkor megállapította, hogy a másodfokú bíróság a polgári perrendtartás előírásainak megfelelően rendelkezett a perköltség összegéről, ugyanakkor megállapította, hogy kárt nem okozott a felperesnek azzal, hogy 20 000 Ft perköltséget állapított meg az alperesek javára.

Az ítélet 5. oldal 3. bekezdésében az utolsó előtti sorban a 'vásárlás' megjelölést 'másolás' megjelölésre javítja ki."

Határozatának indokolása szerint a felperes a 61. sorszám alatt az ítélet kijavítását és kiegészítését kérte, melynek megfelelően az elsőfokú bíróság az ítélet indokolását a Pp. 213. §-ának (1) bekezdése és Pp. 24. §-ának (1) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint kiegészítette és kijavította.

A 68. sorszám alatt meghozott kiegészítő és kijavító ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében a felperes sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 213. §-ának (1) bekezdésében írtakat, amely szerint az ítéletnek ki kell terjednie valamennyi kereseti kérelemre. Kérte a kiegészítő és kijavító ítélet kiegészítését és kijavítását is, mert a harmadik oldalának negyedik bekezdése azt tartalmazza, hogy a végzés ellen nincs helye fellebbezésnek, azonban nem végzést, hanem ítéletet hozott a bíróság. Megismételte azon hivatkozását, miszerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 3. §-ának (3) bekezdését, mert nem kapott megfelelő tájékoztatást a bizonyítással kapcsolatban, amely tájékoztatásnak az 1/2009. PK vélemény alapján egyedisítettnek, teljeskörűnek és valamennyi elbírálásra kerülő kérelemre kiterjedőnek kell lenni. Az elsőfokú bíróság megsértette továbbá a Pp. 206. §-ának (1) és 221. §-ának (1) bekezdéseiben foglaltakat. A 10.P.23.605/2007. számú ügyben a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Bíróság őt az alperesek kérelmén túlterjeszkedve kötelezte 20 000 Ft útiköltség megfizetésére. Nem tartja fogadhatónak, hogy az elsőfokú bíróság nem teljesítette a Egyetem megkeresését. Továbbra is hivatkozott arra, hogy a jogszabálysértéssel okozott kárt, felmerült költséget meg kell téríteni a Ptk. 339. §-ának (1) és a 349. §-ának (1) bekezdései alapján, figyelemmel a BH2009.15. szám alatti jogesetre. Azt sem vizsgálta a bíróság, hogy a 20 000 Ft útiköltség megállapítása eltúlzott B. és M. távolságára figyelemmel. Sérelmezte, hogy nem kapott tájékoztatást a bizonyításra szoruló tényekről. Az 5.P.20.920/2009. számú ügyben az eljárás tisztességes lefolytatásához való jog megsértése miatt kért méltányos elégtételt biztosító kártérítés elutasítása okszerűtlen, megalapozatlan, azt nem vizsgálta ki a bíróság. A 10.P.23.605/2007. számú eljárásban az eljárás tisztességes lefolytatásához való jog megsértése miatt kért méltányos elégtételt biztosító kártérítésről és ennek kamatáról nem hozott határozatot továbbra sem az elsőfokú bíróság, emiatt kérte az ítélet kiegészítését. Kérte az ítélet második oldalának negyedik bekezdését kijavítani, hogy melyik oldal melyik bekezdésére hivatkozik a bíróság. Utalt az eljárás tárgyi illetékmentes voltára, valamint kérte a költségei megtérítését, amelyet a kiegészítés, kijavítás iránti kérelemmel összefüggésben 1450 Ft ban határozott meg.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében a kiegészítő és kijavító ítélet helybenhagyását kérte annak helyes indokai alapján.

Az ítélet tábla a fellebbezést a Pp. 256/A. §-a (1) bekezdésének f) pontja alapján tárgyaláson kívül bírálta el, ám az érdemi felülbírálatra az alábbiak miatt nem volt lehetőség:

A Pp. 225. §-ának (1) bekezdése értelmében az ítélet kiegészítését annak közlésétől számított tizenöt nap alatt bármelyik fél kérheti, ha a bíróság valamely kereseti kérelem vagy ellenkérelem felől, vagy a kereseti kérelem vagy az ellenkérelem valamely része felől akár a fő-, akár a mellékkötelezettség tekintetében nem határozott, avagy a perköltség viselése vagy az ítélet előzetes végrehajthatósága felől, habár annak helye lett volna, nem rendelkezett.

A Pp. 225. §-ának (3) bekezdése szerint a kérelemről a bíróság tárgyalás alapján határoz; a feleknek vagy egyiküknek elmaradása a határozathozatalt nem gátolja és a tárgyalás elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye. A kérelemben a fél - az ellenfél egyetértő nyilatkozatának csatolása mellett - kérheti, hogy a bíróság a kérelemről tárgyaláson kívül határozzon.

Ez utóbbi feltétel hiányában - mivel a felperes az alperes egyetértő nyilatkozatát nem csatolta, s illet az alperes 66. sorszáma alatti észrevétele sem tartalmazott - az ítélet kiegészítése iránti kérelem csak tárgyaláson lett volna elbírálható.

Ennek elmaradása az elsőfokú eljárás lényeges szabályának megsértését jelentette, ezért az ítélet tábla azt a Pp. 252. §-ának (2) bekezdése alapján a fellebbezési kérelem, illetőleg a fellebbezési ellenkérelem korlátaira tekintet nélkül hatályon kívül helyezte az elsőfokú kiegészítő és kijavító ítéletet, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróságnak tárgyaláson kell határoznia a felperes kiegészítés iránti kérelméről, ellene jogorvoslatnak van helye.

Ezzel összefüggésben az ítélet tábla felhívja az elsőfokú bíróság figyelmét arra, miként azt a BDT2006.1426. szám alatt közzétett eseti döntés részletesen kifejti, hogy az ítélet indokolása kiegészítésének sem kérelemre, sem hivatalból nincs helye, mivel az eljárási törvény rendelkezései nem teszik lehetővé e tárgyban kiegészítő ítélet hozatalát.

A kijavítás iránti kérelemről a Pp. 224. §-ának (1) bekezdése alapján végzéssel - nem ítélettel - kell határozni, s a (4) bekezdés szerint fellebbezésnek csak akkor van helye, ha az a rendelkező részre vonatkozik.

A felperes a költségigényét nem igazolta, míg az alperes illet nem terjesztett elő, ezért az ítélet tábla egyik fél oldalán sem állapított meg perköltséget. Az eljárás tárgyi illetékmentes volt az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 57. §-a (1) bekezdésének g) pontjára figyelemmel.

Debrecen, 2017. március 7.

Dr. Csikiné dr. Gyuranecz Márta sk. a tanács elnöke, Dr. Bakó Pál sk. előadó bíró, Dr. Pribula László sk. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő